

OPONENTSKÝ POSUDEK

K DIPLOMOVÉ PRÁCI

Jméno diplomanta/diplomantky:	Markéta Gotschalková
Téma práce:	Metodika vyšetřování vražd
Rozsah práce:	58 stran (<i>od úvodu po závěr, včetně</i>) Diplomová práce v rozporu s čl. 43 odst. 2 písm. d) Pravidel pro organizaci studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy, v účinném znění, neobsahuje prohlášení o počtu znaků vlastního textu diplomové práce včetně poznámek pod čarou.
Datum odevzdání práce:	2. 11. 2023
Vedoucí diplomové práce:	prof. JUDr. Jan Musil, Ph.D.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomová práce se zabývá problematikou metodiky vyšetřování vražd. Jedná se o téma každoročně v rámci kvalifikačních prací zpracovávané, nicméně pro praxi setrvale aktuální i s ohledem na jeho společenskou závažnost a narůstající počet skutků v této oblasti v posledních letech.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Metodika vyšetřování vražd je tématem velmi obsáhlým, které v sobě kloubí aspekty trestněprávní, kriminalistické a do značné míry také psychologické. V případě volby takto široké problematiky za téma diplomové práce je s ohledem na její omezený rozsah nutné správně uchopit strukturu textu a do hloubky se zaměřit jen na vybrané aspekty. V opačném případě dochází k pouze povrchnímu (nevědeckému) zpracování problematiky. Dále je třeba se vyvarovat tomu, aby práce pouze přejímala již opětovně prezentované informace z dřívějších kvalifikačních prací. Pro relevanci uváděných informací je navíc nutné provázat teoretické poznatky s aspekty praktickými, neboť daná oblast je na praktickou činnost policejních orgánů bezprostředně navázána. Ačkoliv tak téma zní pro posluchače na první pohled patrně lákavě, jeho zpracování je vzhledem ke všemu výše uvedenému náročné, má-li práce dosahovat odborných kvalit (a současně nemá-li práce pouze opakovat již mnohokrát nejen diplomovými pracemi zmíněné).

3. Formální a systematické členění práce

Text je členěn do 10 kapitol ohraničených úvodem a závěrem. Práce vychází z tradičního členění metodik vyšetřování do několika základních kategorií (charakteristika trestného činu, typické stopy, typické vyšetřovací situace apod.). Tradiční členění doplňuje diplomantka v poslední kapitole o nové technologie využitelné při vyšetřování vražd. Ke zvolené systematice nemá oponent výhrad. Domnívá se však, že sama diplomantka měla po dohodě s vedoucím jasně vymezit, které pasáže bude věnovat dominantní pozornost, aby se vyhnula jen povšechnému shrnutí jednotlivých kategorií.

4. Vyjádření k práci

Práce je sice z hlediska jednotlivých kapitol komplexním, avšak obsaženými informacemi jen velmi zevrubným až povrchním zpracováním zvolené problematiky metodiky vyšetřování vražd. Oponent v textu postrádá hlubší odbornou analýzu, četnější vlastní názory diplomantky, i bližší navázání na konkrétní praktické aspekty tématu. S výjimkou desáté kapitoly práce neshledává oponent text za přínosný a z hlediska celkové úrovně podle něj práce je – i v porovnání se standardem diplomových prací – výrazně podprůměrná.

Vyjadřování autorky navíc často vede k přílišnému zevšeobecnování informací a k možným interpretačním nejasnostem. Práce obsahuje zcela neúnosné množství překlepů, jazykových nesrovnalostí a dalších nedostatků (*viz níže*), které by přitom ve valné většině nebylo obtížné odstranit při pečlivém pročtení. Práce by zasluhovala výrazně důkladnější (nejen jazykovou) korekturu.

Oponent uzavírá, že se z jeho pohledu bohužel jedná o práci podprůměrnou, u níž je třeba zvažovat, zda dosahuje po stránce obsahové i formální alespoň minimální úrovně, která je vyžadována pro diplomové kvalifikační práce. Po stránce formální se pak oponent domnívá, že tomu tak spíše není.

Oponent shledává žádoucím, aby práce byla připuštěna k ústní obhajobě, při níž se diplomantka může vyjádřit k předestřeným kritickým poznámkám i rozptýlit možné pochybnosti o rozsahu textu způsobené neuvedením celkového počtu znaků práce (*viz úvodní tabulka/přehled*).

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	<p>V úvodu textu diplomantka zmiňuje (pravděpodobný) cíl slovy, že by se „<i>chtěl [sic!] zaměřit na podání uceleného obrazu jednotlivých aspektů metodiky, který čtenáři umožní, nahlédnout do zákulisí vyšetřování.</i>“ Dílčí záměry poté předestírá v úvodním popisu jednotlivých kapitol, které práce obsahuje. V závěru poté autorka konstatuje: „<i>Myslím si, že jsem cíle práce, které jsem si stanovila v samotném úvodu, splnila.</i>“</p> <p>Z pohledu oponenta práce obsahuje základní body metodiky vyšetřování vražd, které však uvádí v drtivé většině případů jen velmi stručně a bez hlubší odborné analýzy. Světlou výjimku tvoří kapitola desátá (zaměřená na nové technologie), která přináší</p>
--------------------	--

	určité nové náhledy a poznatky. Avšak i tato pasáž je dosti popisná, a v důsledku nedostatečně upozorňuje na možné aplikační obtíže. Se slovy autorky „ <i>nahlédnout do vyšetřování</i> “ se tak lze patrně ztotožnit, nicméně pohledem oponenta je naplnění takového cíle pro účely vysokoškolské kvalifikační práce nedostatečné.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Hodnocení samostatnosti zpracování si dovoluje oponent ponechat zejména na vedoucím práce, který s diplomantkou při soupisu text patrně konzultoval. Text vykazuje podle systémové kontroly vyšší shodu podobnosti (<i>dle systému Turnitin 32 %</i>), nicméně po bližší analýze těchto shod oponent dospěl k názoru, že tyto jsou dány především častějšími citováními delší pasáží či ustanovení zákona. Přímé znaky plagiátorství nebyly oponentem shledány.
Logická stavba práce	Text vychází z tradiční struktury metodiky vyšetřování vražd, a tedy k němu nemá oponent výhrady z hlediska logické stavby.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Nesrovnalosti v citování: <ul style="list-style-type: none"> - nejednotné uvádění pramenů – např. ohledně vypisování/zkracování jmen autorů, ne/uvádění ISBN, uvádění zkratk s./str., ne/uvádění roku vydání apod. (<i>lze demonstrovat například u poznámek pod čarou na str. 8, str. 9 či příkladmo na str. 37</i>); - v rámci citací dochází k nesprávnému uvedení stránkování (<i>např. u poznámky pod čarou č. 14 se jedná o str. 1497, nikoli 1498</i>); rovněž vynechání části citace není provedeno v souladu s předepsanou normou – tuto výhradu však lze považovat za zcela marginální; <p>Diplomantka vychází z dostatečného počtu tuzemských pramenů knižních, a z několika pramenů internetových. Cizojazyčné knižní prameny absentují, uvedeny (a v textu zmíněny) jsou čtyři zahraniční prameny internetové (<i>jeden z nich je podbarven, patrně v důsledku přenosu z jiného souboru, u jednoho z odkazů je poté odlišná velikost písma, případně se liší font</i>).</p>

<p>Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)</p>	<p>Autorkou provedená analýza problematiky je povrchní, což může být dáno i zvolenou strukturou usilující o komplexní uchopení vybraného tématu v kontextu omezeného rozsahu práce. Právě uvedené lze demonstrovat například na první kapitole věnované právním aspektům trestného činu vraždy, kdy autorka zmiňuje (často zmatečně) jen všeobecné – učebnicové – informace, které podle oponenta místy nepostačují hloubkou rozboru pro práci diplomovou. Viz např. <i>(převzato doslova, vč. jazykových nesrovnalostí): „Samozřejmě i vražda prostá vyžaduje úmyslné jednání pachatele. Tedy jistou elementární rozumovou úvahu, avšak rozmysl představuje intenzivnější stupeň myšlenkové činnosti. Jedná se o úvahu, které předchází spáchání činu bezprostředně. Jednání pachatele po předchozím uvážení nebo s rozmyslem je považováno za čin nebezpečnější. Postoj pachatele v tomto případě vykazuje jistou lhostejnost či neúctu k lidskému život. Zejména s ohledem na to, že pachatel nejedná na základě jednorázové zkratové reakce, ale naopak si své jednání rozmyšlí a činní konstruktivnější myšlenkové úvahy.“</i> Rozbor jednotlivých znaků předmětné skutkové podstaty je pak ještě zevrubnější – viz str. 11. Obdobně kriminalistická část práce nedosahuje dostatečné konkrétnosti (např. co do rozlišení úkolů a rolí orgánů činných v trestním řízení, resp. znalců). Takto by bylo možno pokračovat i ve vztahu k dalším pasážím textu. Všemu výše uvedenému pak odpovídá i závěr práce, který pouze opětovně popisuje, co bylo v jednotlivých kapitolách rozebíráno, aniž by shrnul (resp. nad rámec předchozích kapitol uvedl) vyvozené nedostatky a na ně navazující podněty diplomantky.</p> <p>Práce dále vykazuje nepřesnosti či nevhodné obraty, viz např. úvodní tvrzení autorky v podkapitole 1.4. (Zabití), kde uvádí: <i>„Jedná se o privilegovanou skutkovou podstatu úmyslného usmrcení člověka.“</i>; nebo u rekognice podle fotografií tvrzení: <i>„Tento druh rekognice nesmí předcházet rekognici in natura.“</i> Zcela zásadní věcné nedostatky nicméně nebyly oponentem shledány.</p>
<p>Úprava práce (text, grafy, tabulky)</p>	<p>V textu se vyskytují dílčí nesrovnalosti formátování (např. odsazení odstavců u SPTČ vraždy na str. 8, jiná šíře některých poznámek pod čarou či jejich nezarovnání do bloku – např. str. 48, str. 55, str. 61, str. 58).</p>

	<p>V textu je inkorporován na str. 25 jeden převzatý (a řádně zdrojovaný) graf, tabulky se v textu nevyskytují. Práce neobsahuje přílohy. Úprava práce po stránce grafické je standardní a odpovídající.</p>
<p>Jazyková a stylistická úroveň</p>	<p>V práci se vyskytuje výrazné až neúnosné množství jazykových nedostatků (<i>překlepy, chybné stavby vět, opakování slov...</i>):</p> <ul style="list-style-type: none"> - extrémní množství překlepů (např. jen str. 6, tj. na první straně textu – „<i>takto závažné trestné činnost.</i>“; „<i>...jedná se o téma velmi obsáhlá a rozmanitá...</i>“; „<i>...bych se chtěl zaměřit...</i>“; „<i>...rozebrat trestný čin vraždy z pohledu práv, nastínit jeho skutkovou podstatu...</i>“; obdobně v celé práci, a to i v nadpisech – např. na str. 56 – „<i>Další druhy reknice živé soby</i>“; dále např. chybějící uvozovky na str. 8, případně nadbytečné uvozovky na str. 9 apod.); - opakování stejných slov ve větě (např. na str. 10 druhá věta, navíc s překlepem: „<i>Byť se <u>jedná</u> o samostatnou skutkovou podstat, z obsahového hlediska <u>se se jedná</u> více o skutkovou podstatu kvalifikovanou.</i>“). - chybné zalamování textu / ponechávání předložek (apod.) na koncích řádků – viz např. str. 8, str. 19 (u poznámek pod čarou); - absence teček na konci poznámek pod čarou, poznámky pod čarou nejsou zarovnány do bloku; - chybné psaní čárek ve větách <i>a mnohé další.</i> <p>Z pohledu oponenta je množství překlepů a dalších jazykových a stylistických nedostatků natolik enormní, že jej patrně nelze v případě diplomové kvalifikační práce akceptovat. Jedná se přitom o nesrovnalosti, které mohly být bez větších obtíží eliminovány, pokud by text prošel pečlivější korekturou. Oponentovi dosud zřejmě nebyla předložena k hodnocení práce, která by obsahovala větší množství gramatických chyb, překlepů a stylistických nesrovnalostí.</p> <p>V textu dochází častěji k opakování již dříve uvedených informací, případně celých obdobných vět (např. na str. 6: „<i>Z pohledu práva a většinové společnosti představuje právo na život hodnotu, které si ceníme nejvíce</i>“, a poté hned na str. 8: „<i>Lidský život je hodnota, které si v současné demokratické společnosti ceníme nejvíce</i>“).</p>

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	<p>Práci doporučuji k uskutečnění ústní obhajoby, v rámci níž musí být doloženo naplnění minimálního počtu znaků vyžadovaných pro kvalifikační práce tohoto druhu. Současně práci doporučuji k ústní obhajobě z důvodu, aby se diplomantka mohla vyjádřit k nedostatkům uvedeným v posudku a tyto případně rozptýlit.</p> <p><u>Otázka/v k obhajobě:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Při ústní obhajobě by se diplomantka mohla blíže vyjádřit k problematickým aspektům vstupu do obydli za účelem ohledání a zajišťování stop, případně popsat praktický postup kriminalistů přímo na místě činu (události), vč. jejich spolupráce s koronerem
Navržený klasifikační stupeň	Předběžně navrhuji diplomovou práci hodnotit klasifikačním stupněm neprospěla (4) či velmi dobře (3), a to podle průběhu ústní obhajoby.

V Praze dne 15. 11. 2023

JUDr. Mgr. Marek Dvořák, Ph.D.